

Informācija medijiem
2010.gada 17.jūnijā

LTAB papildina OCTA likuma grozījumus

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB) ierosinājis papildināt izstrādātos OCTA likuma grozījumus ar normu, kas ļautu apdrošinātājiem pēc brīvprātības principa veikt tiešo zaudējumu regulēšanu. Tas nozīmē, ka ceļu satiksmes negadījumā cietušā transportlīdzekļa īpašnieks drīkstēs pieteikt zaudējumus savam apdrošinātājam, ja tas būs pievienojies tiešo zaudējumu regulēšanas sistēmai.

Šādi papildinājumi likuma grozījumiem ierosināti, lai nodrošinātu iespēju apdrošinātājiem, kas vēlētos šādu zaudējumu pieteikšanas un atlīdzināšanas kārtību ieviest pēc brīvprātības principa

Juris Stengrevics, LTAB valdes priekšsēdētājs: *„Tiešo zaudējumu regulēšana nedarbosies kā obligāta prasība visiem OCTA tirgus dalībniekiem, bet gan pēc brīvprātības principa tiem, kas to vēlas. Tas varētu būt pirmais solis, lai nākotnē pakāpeniski ieviestu šādu zaudējumu atlīdzināšanas principu visiem tirgus dalībniekiem, bet šobrīd tas būs vairāk servisa pakalpojums klientu lojalitātes veicināšanai.”*

Galvenie ieguvēji no šīm izmaiņām būtu cietušie, kuriem būtu lielāka uzticēšanās sava apdrošinātāja piedāvātajam servisam un lielāka pārliecība par tā lēmumu objektivitāti zaudējumu atlīdzināšanai.

Lai šādu kārtību ieviestu visiem tirgus dalībniekiem un tā efektīvi strādātu, ir jāizpildās diviem priekšnosacījumiem - jābūt ļoti ciešai savstarpējai apdrošinātāju sadarbībai un uzticēšanās cita apdrošinātāja zaudējumu aprēķinu objektivitātei. Apdrošinātāji, rūpīgi izsverot šos abus faktoros, nolēma nesasteigt šī jautājuma izlemšanu un pagaidām ieviest šādu sistēmu pēc brīvprātības principa, vienlaikus atstājot iespēju darboties arī līdzšinējā kārtībā.

Priekšlikumu OCTA likumā jau atbalstījusi LTAB Konsultatīvā padome, kuras sastāvā ietilpst Finanšu, Satiksmes un Zemkopības ministriju pārstāvji, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, kā arī apdrošinātāji un profesionālās sabiedriskās organizācijas.

Būtiski redakcionāli grozījumi un precizējumi OCTA jomā

Priekšlikumiem grozījumiem OCTA likumā pamatā ir redakcionāls raksturs ar mērķi pilnveidot un sakārtot OCTA sistēmu, kā arī precizāc to pielāgot EK direktīvu prasībām. Šobrīd Finanšu ministrija lemj par to tālāko virzību Ministru Kabinētam.

Atbilstoši EK direktīvu prasībām, paplašināts transportlīdzekļa jēdziens, iekļaujot arī mopēdus un specializētos tūristu transportlīdzekļus, kuru īpašniekiem pēc grozījumu likumā stāšanās spēkā arī būs nepieciešams obligāti apdrošināt savu kā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību.

Izstrādātie priekšlikumi nosaka konkrētākus un precīzākus terminus dažādu pienākumu izpildei apdrošinātājiem un klientiem. Piemēram, ar saskaņoto paziņojumu fiksēta negadījuma izraisītājam savs saskaņotā paziņojuma eksemplārs būs jāiesniedz 10 dienu laikā, nomainot līdzšinējo formulējumu „tiklīdz tas iespējams”. Precīzs formulējums ļaus novērst pārpratumus un cietušie varēs ātrāk saņemt atlīdzības.

Ietverts skaidrāks regulējums dažādām konkrētām atlīdzību izmaksu situācijām. Paredzēts, ka turpmāk atlīdzības ar PVN tiks maksātas tikai tajos gadījumos, kad tiek sniegts pakalpojums. Ja cietušais vēlēties saņemt atlīdzību par transportlīdzeklī nodarītajiem zaudējumiem skaidrā naudā, atlīdzība tiks izmaksāta bez PVN. Šāda prakse tiek izmantota arī citās ES valstīs, un tās mērķis ir veicināt, lai cietušie izvēlētos tos servisos, kuri maksā nodokļus.

Paplašināti gadījumi, kad apdrošinātājs pret negadījuma izraisītāju drīkst vērsties ar regresa prasību, piemēram, ja ziemā ceļu satiksmes negadījums ir izraisīts ar transportlīdzekli,

kuram negadījuma brīdī bijušas vasaras sezonai paredzētas riepas un tam ir cēlonisks sakars ar negadījuma rašanos

Viens no grozījumu priekšlikumiem paredz, ka turpmāk negadījumos cietušajiem nebūs jāiesniedz izziņas no VID, jo tās apdrošinātāji pieprasīs paši no iestādes.

Izstrādātie priekšlikumi precizē kārtību apbedīšanas pabalstu izmaksāšanā, ieviešot kompensācijas principu – apbedīšanas pabalsts tiks atlīdzināts valstij un pašvaldībai, kas veic pabalsta izmaksu bojāgājušā tuviniekiem, un tikai starpība tiks kompensēta cietušajiem. Tas ļaus izvairīties no pārpratumiem un dubultās izmaksu veikšanas cietušajiem.

Izmaiņas ekspertīzes veikšanā un datu iekļaušanā Kredītu reģistrā

Priekšlikumi likumā paredz precīzāk definēt kārtību, kas ļauj transportlīdzeklim neveikt tehnisko ekspertīzi, ja apdrošinātājs un transportlīdzekļa īpašnieks vienojas par servisu, kurā tiks veikti remontdarbi. Atrunāts gadījums, kuros ekspertīze tomēr ir jāveic obligāti, t.i. ja cietušais atlīdzību par transportlīdzekli vēlas saņemt skaidrā naudā.

Precizēta norma arī par transportlīdzekļa remontdarbu ekonomisko pamatotību. Šobrīd ekonomiski nepamatots remonts ir tikai gadījumā, ja remonta izmaksas pārsniedz transportlīdzekļa vērtību pirms negadījuma. Tomēr par ekonomiski nepamatotu būtu jāuzskata remonts, kura izmaksas pārsniedz starpību starp transportlīdzekļa vērtību pirms negadījuma un tā derīgo atlieku vērtību pēc negadījuma.

Izstrādātie priekšlikumi paredz apmaksāt arī izdevumus par ekspertīzi, kas var rasties cietušajai personai, ja apdrošinātājs nav nodrošinājis savlaicīgu mantas apskati 5 dienu laikā.

Saskaņā ar Latvijas Bankas pieņemtajiem jaunajiem Kredītu reģistra noteikumiem turpmāk tajā netiks sniegtas ziņas par regresa prasībām pret neapdrošinātu auto īpašniekiem par izraisītajiem ceļu satiksmes negadījumiem. Līdz ar to no OCTA likuma ir nepieciešams izslēgt informācijas sniegšanu Latvijas Bankas Kredītu reģistrā.

Informāciju sniedza:

Juris Stengrevics

LTAB valdes priekšsēdētājs

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Ozoliņa

T: 67358923, 29336923, inese@repute.lv